

Hällabomossen

Foto: Emil Pagstedt Andersson

Vinden susar i de gamla träden runt Hällabomossen. På våren kan tranan höras trumpetande i myrkanten, ofta tillsammans med spillkråkans vittljuddande rop och kraftiga trumvirvel mot något av de gamla ihåliga träden.

Reservatet domineras av själva Hällabomossen, som omges av barr- och sumpskogar. Hög luftfuktighet, gott om gamla lövträd och död ved, skapar goda livsmiljöer för ett stor antal olika arter. Allt från fåglar och insekter till en mängd ovanliga lavar, svampar och mossor – så kallade kryptogamer.

Värd för många

Gamla grova aspar, fulla av hål och med knotiga stammar, finns i skogen vid Hällabomossen. Dessa gamla har tyvärr blivit en bristvara i dagens skogar. Många arter som är beroende av asp får allt svårare att överleva. En av dem är lunglav, en annan den kräsna smutsvita kandelabersvampen som växer nästan enbart på omkullfallna, döda aspar.

Människospår

I våra dagar är skogen i reservatet växternas och djurens revir, men gångna tiders slit för brödfödan har också lämnat spår efter sig. Övervuxna kolbottnar berättar om kolare som vaktade sina milor under ensamma veckor. Igenväxta diken skvallrar om gamla drömmar om ett effektivt skogsbruk.

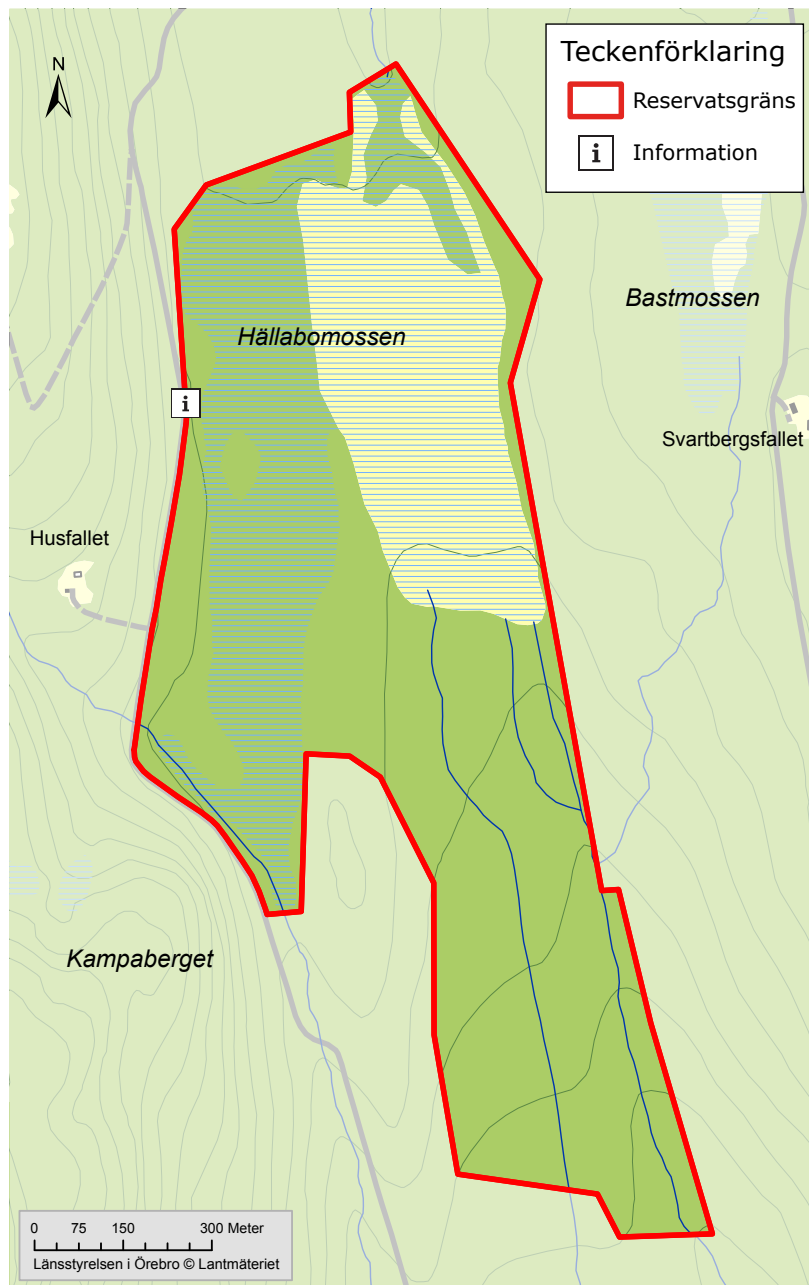
Fåglarna

De många murkna träden är perfekta för hackspettar och andra hålbyggande fåglar. Både tretåig hackspett och spillkråka lever i skogen. Spillkråkan har fått sitt namn av att den spiller träspån omkring sig när den hackar ut sin djupa bokammare, eller letar myror i träden.

Härligt ostädad

En skog som får utvecklas fritt ter sig ostädad och skräpig. Träden är i olika åldrar och döda träd ligger huller om buller. När du kliver över stammar och förmultnad ved, hittar du spår av liv nästan överallt. Mängder av olika arter är beroende av en miljö som denna. Insekter, svampar och lavar ser till att träden åter blir till mull och bidrar till naturens kretslopp och mångfald.

Fakta om reservatet

Bildat år: 2009

Areal: 92 hektar

Markägare: Sveaskog AB

Förvaltare: Länsstyrelsen

Reservatsbildare: Länsstyrelsen

§ I reservatet är det inte tillåtet att:

- gräva, hacka, rista, måla eller på annat sätt skada jordytan eller fast naturföremål,
- framföra motordrivna fordon annat än på för trafik allmänt upplåten väg,
- cykla eller rida annat än på för trafik allmänt upplåten väg,
- fälla, bortföra eller på annat sätt skada döda stående eller omkullfallna träd eller buskar,
- skada vegetationen i övrigt t.ex. genom att gräva upp växter såsom ris, gräs, örter, mossor eller lavar,
- sätta upp permanent tavla, skylt, affisch eller att snitsla spår,
- använda området för organiserad tävling eller övning,
- lägerverksamhet eller liknande,
- elda annat än på eventuellt anvisad plats.

Men det är tillåtet att:

- plocka bär och matsvamp för husbehov.